

บันทึก

เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการประจำคณะของมหาวิทยาลัยศิลปากรและสิทธิ
ได้รับเบี้ยประชุมของกรรมการประจำคณะตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุม
กรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๓

มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้มีหนังสือ ที่ ทม ๑๑๐๑/๐๑๑๖๑ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้บัญญัติให้กรรมการที่จะมีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมตามพระราชกฤษฎีกานี้จะต้องเป็นกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ บัญญัติว่า “ในคณะหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วย คณบดี รองคณบดี หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ถ้ามี เป็นกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการที่อธิการบดีแต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำในคณะ มีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการโดยตำแหน่ง ถ้าไม่มีการแบ่งภาควิชา หรือมีแต่ไม่ถึงสี่ภาควิชา ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณาจารย์ประจำในคณะ เป็นกรรมการเพิ่มเติมให้ได้จำนวนทั้งหมดไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน” และวรรคสอง บัญญัติว่า “กรรมการที่อธิการบดีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งจะเป็นคณาจารย์ประจำในภาควิชาเดียวกันเกินกว่าหนึ่งคนไม่ได้” นั้น

โดยที่คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากรได้แบ่งส่วนราชการออกเป็น ๓ ภาควิชา คือ ภาควิชาเทคโนโลยีชีวภาพ ภาควิชาเทคโนโลยีวัสดุ และภาควิชาเทคโนโลยีอาหาร และมีรองคณบดีจำนวน ๓ คน ได้แก่ รองคณบดีฝ่ายสวัสดิการและงานบุคคล รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย และรองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษา ต่อมาอธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากรได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประจำคณะซึ่งแต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำในส่วนของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ จำนวน ๕ คนซึ่งเป็นคณาจารย์ประจำที่มาจากภาควิชาเทคโนโลยีวัสดุ จำนวน ๑ คน ภาควิชาเทคโนโลยีอาหารและภาควิชาเทคโนโลยีชีวภาพ จำนวนภาควิชาละ ๒ คน เพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการประจำคณะตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็นข้อกฎหมาย
ดังนี้

๑. กรณีที่มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ กำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งคณะกรรมการประจำคณะซึ่งแต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำในกรณีที่มีการแบ่งภาควิชาไม่ถึงสี่ภาควิชาให้แต่งตั้งคณาจารย์ประจำในคณะเป็นกรรมการเพิ่มเติมให้ได้จำนวนทั้งหมดไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน และมาตรา ๓๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ กำหนดว่า กรรมการที่อธิการบดีแต่งตั้งตาม

วรรคหนึ่งจะเป็นคณาจารย์ประจำในภาควิชาเดียวกันเกินกว่าหนึ่งคนไม่ได้ ดังนั้น การแต่งตั้งกรรมการประจำคณะซึ่งแต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำในส่วนของแต่ละเทคโนโลยีอุตสาหกรรมดังกล่าวข้างต้นนั้น ถือว่าเป็นกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งตอนท้ายแห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งจะขัดต่อมาตรา ๓๒ วรรคสอง หรือไม่ อย่างไร

๒. กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามข้อ ๑ จะถือว่า เป็นกรรมการที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมตามมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๔) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว โดยได้ฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย (สำนักงานปลัดทบวงและมหาวิทยาลัยศิลปากร) และผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) แล้ว ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยศิลปากรได้แต่งตั้งคณะกรรมการประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเพิ่มเติมจากกรรมการโดยตำแหน่งจำนวนห้าคนตามบทบัญญัติมาตรา ๓๒^๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่บัญญัติว่าในกรณีที่คณะใดไม่มีการแบ่งภาควิชาหรือมีแต่ไม่ถึงสี่ภาควิชา ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณาจารย์ประจำในคณะเป็นกรรมการเพิ่มเติมให้ได้จำนวนทั้งหมดไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน และกรรมการที่อธิการบดีแต่งตั้งจะเป็นคณาจารย์ประจำในภาควิชาเดียวกันเกินกว่าหนึ่งคนไม่ได้ แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณาจารย์ที่อธิการบดีได้แต่งตั้งเพิ่มเติมนั้นเป็นคณาจารย์ประจำที่มาจากภาควิชาเทคโนโลยีวัสดุ จำนวน ๑ คน ภาควิชาเทคโนโลยีอาหารและภาควิชาเทคโนโลยีชีวภาพ จำนวนภาควิชาละ ๒ คน ดังนั้น คณะกรรมการประจำคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมจึงประกอบด้วยคณบดี รองคณบดี จำนวน ๓ คน หัวหน้าภาควิชา จำนวน ๓ คน และกรรมการที่อธิการบดีได้แต่งตั้งคณาจารย์ประจำในคณะเป็นกรรมการเพิ่มเติมอีกจำนวน ๕

^๑ มาตรา ๓๒ ในคณะหนึ่งให้มีคณะกรรมการประจำคณะประกอบด้วยคณบดี รองคณบดี หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ถ้ามี เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการที่อธิการบดีแต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำในคณะมีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการโดยตำแหน่ง ถ้าไม่มีการแบ่งภาควิชาหรือมีแต่ไม่ถึงสี่ภาควิชา ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณาจารย์ประจำในคณะเป็นกรรมการเพิ่มเติมให้ได้จำนวนทั้งหมดไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน

กรรมการที่อธิการบดีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งจะเป็นคณาจารย์ประจำในภาควิชาเดียวกันเกินกว่าหนึ่งคนไม่ได้

จำนวนและคุณสมบัติของกรรมการที่จะได้รับการแต่งตั้งในแต่ละคณะ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ให้คณบดีเป็นประธานคณะกรรมการประจำคณะ และให้คณะกรรมการประจำคณะแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นเลขานุการของคณะกรรมการประจำคณะ

กรรมการที่อธิการบดีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปีแต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้

การประชุมของคณะกรรมการประจำคณะให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

คน รวมทั้งหมด ๑๒ คน จึงมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาในประเด็นที่หนึ่งว่า กรรมการที่อธิการบดี แต่งตั้งคณาจารย์ประจำในคณะเพิ่มเติม นั้น ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๔) มีความเห็นว่าตาม บทบัญญัติมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง^๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากรฯ ได้กำหนดให้ คณะกรรมการประจำคณะประกอบด้วยกรรมการสองประเภทคือ กรรมการโดยตำแหน่งและ กรรมการที่มาจากการแต่งตั้ง สำหรับกรรมการที่มาจากการแต่งตั้งนั้นแยกพิจารณาได้เป็นสอง กรณี กล่าวคือ กรณีที่หนึ่ง ถ้าในคณะใดมีการแบ่งภาควิชาตั้งแต่สี่ภาควิชาขึ้นไปอธิการบดีมี อำนาจแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติมจากคณาจารย์ประจำในคณะได้จำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการโดยตำแหน่ง และกรณีที่สอง ถ้าในคณะใดไม่มีการแบ่งภาควิชาหรือมีแต่ไม่ถึงสี่ภาควิชา อธิการบดีมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติมจากคณาจารย์ประจำในคณะให้ได้จำนวนทั้งหมดไม่ น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน ทั้งนี้ กรรมการที่อธิการบดีแต่งตั้งเพิ่มเติมทั้งสองกรณีดังกล่าว จะเป็นคณาจารย์ประจำในภาควิชาเดียวกันเกินกว่าหนึ่งคนไม่ได้ตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง^๓ แห่ง พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากรฯ ปรากฏว่าคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมได้มีการแบ่งส่วน ราชการภายในคณะเป็นภาควิชาจำนวน ๓ ภาควิชา ตามข้อ ๕^๔ ของประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง การแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเป็นกรณีที่อธิการบดีมีอำนาจ แต่งตั้งคณาจารย์ประจำในคณะเป็นกรรมการเพิ่มเติมจากจำนวนกรรมการโดยตำแหน่งเพื่อให้ได้ จำนวนของคณะกรรมการประจำคณะทั้งหมดไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน เมื่อคณะ เทคโนโลยีอุตสาหกรรมมีกรรมการโดยตำแหน่งประกอบด้วยคณบดี รองคณบดี และหัวหน้า ภาควิชา รวมกันทั้งหมดจำนวนเจ็ดคนย่อมทำให้มีคณะกรรมการประจำคณะตามจำนวนสูงสุดที่ กฎหมายกำหนดไว้แล้ว อธิการบดีจึงไม่มีอำนาจที่จะแต่งตั้งคณาจารย์ประจำในคณะเพิ่มเติมได้ อีก ดังนั้น คณาจารย์ประจำในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร แต่งตั้งเพิ่มเติมอีกจำนวน ๕ คน ย่อมเป็นกรรมการประจำคณะที่ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่ง กฎหมาย

ประเด็นที่สอง เห็นว่า เมื่อปรากฏว่าคณาจารย์ประจำในคณะเทคโนโลยี อุตสาหกรรมได้รับการแต่งตั้งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายดังที่ได้กล่าวมาแล้วในประเด็นที่หนึ่ง ดังนั้น จึงไม่เป็นการซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามบทนิยาม “คณะกรรมการ” และ “กรรมการ” ในมาตรา ๔^๕ และตามมาตรา ๖^๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาเบี่ย

^๒ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑), ข้างต้น

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑), ข้างต้น

^๔ ข้อ ๕ ให้แบ่งส่วนราชการในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ดังนี้

(๑) สำนักงานเลขานุการ

(๒) ภาควิชาเทคโนโลยีชีวภาพ

(๓) ภาควิชาเทคโนโลยีวัสดุ

(๔) ภาควิชาเทคโนโลยีอาหาร

^๕ มาตรา ๔ ในพระราชกฤษฎีกา

ประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาเบี่ยประชุมกรรมการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๗ และย่อมไม่มีสิทธิได้รับเบี่ยประชุมกรรมการตามกฎหมาย

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์
(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๕๓

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยประกาศพระบรมราชโองการ โดยประธานรัฐสภา โดยประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยประธานวุฒิสภา โดยคณะรัฐมนตรี หรือโดยรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการ แต่ไม่รวมถึงกรรมการซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในหน้าที่นั้น ๆ โดยเฉพาะ

ฯลฯ

ฯลฯ

๖ มาตรา ๖ กรรมการซึ่งจะได้รับเบี่ยประชุมต้องอยู่ในลักษณะหนึ่งลักษณะใดดังต่อไปนี้
โดย

ลักษณะ ๑ กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือโดยประกาศพระบรมราชโองการ

ลักษณะ ๒ กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งโดยประธานรัฐสภา โดยประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยประธานวุฒิสภา โดยคณะรัฐมนตรี หรือ โดยรัฐมนตรีเจ้าสังกัดซึ่งได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

อนุกรรมการของคณะกรรมการลักษณะใด ให้ได้รับเบี่ยประชุมตามลักษณะของกรรมการในคณะกรรมการนั้น